

Instanța de fond: Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău – I. Mînăscuță

Instanța de apel: CA Chișinău – M. Anton, I. Secrieru, A. Șpac

Instanța de recurs: CSJ – Sv. Filincova, D. Mardari, M. Ghervas

Î N C H E I E R E

27 mai 2015

mun. Chișinău

**Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție**

în componența:
Președintele completului,
judecătorul:
Judecători:

Svetlana Filincova,
Dumitru Mardari, Maria Ghervas,

examinînd cererea de revizuire înaintată de către Cristian Rîmiș în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Cristian Rîmiș împotriva Violetei Popa cu privire la exercitarea dreptului de ipotecă, transmiterea în posesie a bunului ipotecat și acțiunea reconvențională a Violetei Popa împotriva lui Cristian Rîmiș, intervenienții accesorii Sergiu Bradu și notarul Evghenii Berghii privind declararea nulității contractului de împrumut și ipotecă,

împotriva încheierii Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 22 aprilie 2015, prin care s-a declarat ca inadmisibilă cererea de recurs înaintată de către Cristian Rîmiș,

C O N S T A T Ă :

La 08 iulie 2009 Cristian Rîmiș s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva Violetei Popa, prin care a solicitat transmiterea silită în posesia reclamantului a bunului imobil ipotecat apartamentul nr.37, situat în mun. Chișinău, str. I. Vieru 5, nr. cadastral 010031313101037, cu suprafața de 71,4 m.p..

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 30 iulie 2008 în baza contractului de împrumut și ipotecă nr. 7756 a acordat Violetei Popa un împrumut în mărime de 26 000 euro cu termenul de scadență la 01 noiembrie 2008. În cazul nerambursării împrumutului în termen, a fost stabilită și o penalitate în mărime de 0,3 % pentru fiecare zi de întârziere.

Întru asigurarea executării rambursării datoriei, prin același contract a fost constituit gajul asupra apartamentului nr.37, situat în mun. Chișinău, str. I. Vieru 5, care aparține cu drept de proprietate Violetei Popa.

Fiindcă pîrîta nu și-a onorat obligația de a restitui în termen datoria, nu a dorit soluționarea litigiului pe cale amiabilă, Cristian Rîmiș a sesizat instanța de judecată.

La 12 noiembrie 2009 Violeta Popa prin intermediul avocatului Angela Babără a depus o acțiune reconvențională împotriva lui Cristian Rîmiș, intervenienții accesorii de partea pîrîtului Sergiu Bradu și notarul Evgheni Berghii, solicitînd declararea nulității contractului de împrumut și ipotecă nr. 7756, încheiat la 30 iulie 2008 între Violeta Popa și Cristian Rîmiș.

În motivarea acțiunii reconvenționale Violeta Popa a invocat că suferă de tulburare organică cerebrală cu modificări pronunțate de personalitate, periodic are crize convulsive în anamneză. La întocmirea contractului de împrumut și ipotecă din 30 iulie 2008 nu avea discernămînt, fapt ce impune declararea nulității actului juridic. Pe faptul dat a fost pornită și o cauză penală pe semnele componenței de infracțiune prevăzute la art.195, alin.(2) CP, însușirea bunurilor proprietarului în proporții deosebit de mari.

Prin hotărîrea judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 30 martie 2011 cererea de chemare în judecată depusă de Cristian Rîmiș a fost admisă. S-a transmis în mod silit de la Violeta Popa în posesia lui Cristian Rîmiș imobilul nr.37, situat în mun. Chișinău, str. I. Vieru 5, pentru a fi vîndut în vederea stingerii datoriilor formate în baza contractului de împrumut al banilor și ipotecă din 30 iulie 2008. S-a dispus evacuarea din apartamentul nr.37, situat în mun. Chișinău, str. I. Vieru 5, a tuturor persoanelor și bunurilor, fără acordarea altui spațiu locativ. S-a respins acțiunea reconvențională a Violetei Popa ca fiind neîntemeiată.

La 13 iunie 2011 Violeta Popa a depus cerere de apel, prin care a solicitat casarea hotărîrii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie admisă acțiunea reconvențională și respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Cristian Rîmiș.

Apelul declarat de Violeta Popa în baza deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 august 2011 a fost admis. S-a casat hotărîrea judecătorei Ciocana din 30 martie 2011. S-a respins integral cererea de chemare în judecată depusă de Cristian Rîmiș. S-a admis acțiunea reconvențională a Violetei Popa. S-a declarat nul contractul de împrumut a sumei de 26000 euro și ipotecă asupra apartamentului nr.37, situat în mun. Chișinău, str. I. Vieru 5. S-a încasat de la Cristian Rîmiș în beneficiul statului taxa de stat pentru examinarea pricinii în primă instanță în sumă de 23848,20 lei și 17886,15 lei cu titlu de taxă de stat pentru soluționarea litigiului în ordine de apel.

Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, la 18 noiembrie 2011 Cristian Rîmiș a depus cerere de recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărîrii judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 30 martie 2011.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 18 mai 2012 a fost admisă cererea de recurs depusă de către Cristian Rîmiș. S-a casat decizia Curții de Apel din 02 august 2011 și hotărîrea judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 30 martie 2011 cu remiterea cauzei la rejudecare la judecătoria Ciocana mun. Chișinău în alt complet de judecată.

Prin hotărîrea judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 17 martie 2014 și hotărîrea suplimentară din 10 aprilie 2014 acțiunea inițială a fost respinsă, iar acțiunea reconvențională a fost admisă. S-a recunoscut nul contractul de împrumut și ipotecă nr. 7756 din 30 iulie 2008, încheiat între Violeta Popa și Cristian Rîmiș cu aducerea părților în poziția inițială. S-a obligat Violeta Popa să restituie lui Cristian Rîmiș suma de 26 000 euro, ce a constituit obiectul contractului de împrumut. S-a încasat de la Cristian Rîmiș în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 11 922,60 lei.

La 14 aprilie 2014 Cristian Rîmiș a contestat cu apel hotărîrea primei instanțe, solicitînd casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunea inițială să fie admisă.

La 30 iunie 2014 avocatul Alexandru Prisac, acționînd în interesele Violetei Popa, a contestat cu apel hotărîrea suplimentară din 10 aprilie 2014, solicitînd repunerea apelului în termen, casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să decidă respingerea cererii de emitere a unei hotărîri suplimentare.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2014 s-a repus în termen apelul declarat de Violeta Popa împotriva hotărîrii suplimentare a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 10 aprilie 2014.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2014 s-a respins apelul declarat de Cristian Rîmiș. S-a admis cererea Violetei Popa privind scutirea de la plata taxei de stat și s-a scutit apelanta de la plata taxei de stat în mărime de 10913,58 lei. S-a admis apelul declarat de către Violeta Popa. S-a casat hotărîrea suplimentară a judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 10 aprilie 2014 și s-a emis o nouă hotărîre, prin care cererea lui Cristian Rîmiș privind emiterea unei hotărîri suplimentare s-a respins. S-a menținut fără modificări hotărîrea judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 17 martie 2014.

În motivarea soluției sale instanța de apel a reținut că potrivit raportului nr.102sn-2010 de expertiză complexă psihiatrico-psihologică legală staționară, efectuată de IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie la 25 august 2010 Violeta Popa s-a născut cu hematom intercranian. Permanent a fost la evidența medicului psihiatru cu diagnoza ”epilepsie cu accese generalizate”. În perioada întocmirii contractului de împrumut și ipotecă precum și la momentul efectuării expertizei, pîrîta manifesta tulburare organică cerebrală cu modificări pronunțate de personalitate. La încheierea contractului de împrumut și ipotecă a acționat fără discernămint, nu avea capacitatea de a percepe just împrejurările în care a fost implicată, de a recepționa corect evenimentele și să adopte voluntar un alt comportament, funcțiile de autocontrol și prognozare fiind absente, nu putea înțelege acțiunile sale și dirija cu ele. Contractul de împrumut și ipotecă încheiat între Cristian Rîmiș și Violeta Popa este lovit de nulitate, ca fiind încheiat cu o persoană fără discernămint. Acțiunea reconvențională înaintată de Violeta Popa în interes propriu și în vederea apărării drepturilor personale, contrasemnată de avocat nu poate fi recunoscută nulă prin prisma art.58 CPC, ori în privința reclamantei pe acțiunea reconvențională nu există o hotărîre judecătorească privind limitarea capacității de exercițiu. Totodată, instanța de apel a constatat că banii acordați cu împrumut de către Cristian Rîmiș au fost primiți de către Serghei Pîrvan și Alexandru Vozoviciov în interesele lui Sergiu Bradu. Respectiv prima instanță eronat a dispus în hotărîrea suplimentară încasarea împrumutului de la Violeta Popa.

Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, Cristian Rîmiș a declarat recurs împotriva deciziei și încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2014, solicitînd casarea acestora cu emiterea unei noi soluții, prin care să fie admisă cererea de chemare în judecată și respinsă acțiunea reconvențională.

În motivarea recursului a relatat că instanța de apel eronat a aplicat normele de drept material și procedural, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele ce au importanță

pentru soluționarea litigiului, a examinat un apel tardiv neîntemeiat repus în termen, satisfăcând cerințele apelantei.

La 27 martie 2015 avocatul Alexandru Prisac, acționînd în interesele Violetei Popa, a depus referință la cererea de recurs, solicitînd respingerea recursului cu menținerea deciziei instanței de apel.

Prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 22 aprilie 2015 cererea de recurs depusă de către Cristian Rîmiș a fost declarată inadmisibilă.

Cristian Rîmiș a înaintat cerere de revizuire, solicitînd casarea încheierii Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 22 aprilie 2015.

În motivarea cererii de revizuire s-a indicat că instanța de judecată a emis o încheiere, în care nu a motivat respingerea recursului, devenind pătinitoare, încălcînd pricipiul egalității în fața legii și a justiției.

Verificînd argumentele revizuentului, examinînd materialele cauzei în raport cu temeiurile de revizuire prevăzute de art. 449 CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că cererea de revizuire este inadmisibilă și urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Revizuentul a invocat drept temei de revizuire prevederile art. 449 lit. b) CPC ”au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii, care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuiantului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii”. Totodată, Cristian Rîmuș nu a indicat care sînt circumstanțele sau faptele este esențiale ale pricinii, care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului. cu prezentarea probelor în acest sens.

Colegiul precizează că hotărîrea atacată prin intermediul revizuirii nu poate fi criticată în raport de materialul dosarului existent la data pronunțării acestei hotărîri, dar numai în baza unor împrejurări noi, necunoscute de instanță la data pronunțării.

Pe calea revizuirii nu se pune problema realizării unui control judiciar, ci a unei noi judecări, pe temeiul unor elemente, ce au format obiectul judecării finalizată cu pronunțarea hotărîrii, a cărei revizuire se solicită. Pentru admiterea cererii de revizuire pe acest temei este important ca circumstanțele sau faptele date, existente obiectiv pînă la data pronunțării hotărîrii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărîrii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărîrea judecătorească devine irevocabilă.

Examinînd argumentele cererii de revizuire, Colegiul le apreciază drept irelevante și lipsite de contextul pertinent inițierii procedurii de revizuire, or acestea de fapt, nu sunt susținute prin nici un fel de probe indubitabile.

Coroborînd cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că argumentele susținute de revizuent nu pot fi acceptate drept noi circumstanțe, care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului.

Colegiul constată că prin revizuirea în sensul declarat se pretinde nu corectarea erorilor judiciare și omisiunilor justiției, dar anularea unei hotărîri irevocabile, fapt care direct contravine atît dispozițiilor legii naționale, cît și celor internaționale.

Astfel, admiterea revizuirii, în circumstanțele descrise ar contravine principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o violare a art.6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare a hotărârii contestate, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sînt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

În susținerea opiniei enunțate instanța de revizuire invocă și *hotărîrea Curții Europene a Drepturilor Omului din 03 martie 2009 în cazul Eugenia și Doina Duca contra Moldovei*, în care Curtea a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, care instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata* (ibid., § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci cînd este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Roșca v. Moldova*, citată mai sus, § 25, *Popov nr. 2 vs. Moldova*). Din considerentele menționate, Colegiul consideră că prezenta cerere de revizuire nu poate fi admisă.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 449, 453 CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

D I S P U N E:

Se respinge ca inadmisibilă cererea de revizuire declarată de către Cristian Rîmiș
Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari

Maria Ghervas